

**OBJELODANJIVANJE PODATAKA
PRVE BANKE CG AD PODGORICA
ZA 2017.GODINU**

**(u skladu sa Odlukom o javnom objelodanjivanju podataka
od strane banaka „Sl.list Crne Gore“, br. 2/12)**

Podgorica, maj 2018.

SADRŽAJ:

UVOD	3
1. Finansijski iskazi.....	3
2. Strategija i politike upravljanja rizicima	4
3. Konsolidacija.....	8
4. Sopstvena sredstva.....	12
5. Potreban kapital i procjena adekvatnosti internog kapitala.....	16
6. Kreditni rizik	20
7. Standardizovani pristup za ponderisanje izloženosti.....	27
8. Rizik druge ugovorne strane	33
9. Operativni rizik.....	33
10. Trajna ulaganja u kapital drugih pravnih lica	33
11. Izloženost riziku kamatne stope iz bankarske knjige.....	35
12. Sekjuritizacija.....	35
13. Tehnike ublažavanja kreditnog rizika	36

UVOD

U skladu sa Odlukom o javnom objelodanjivanju podataka od strane banaka ("Sl.list Crne Gore" br.02/12), članom 104 Zakona o bankama ("Sl. list Crne Gore", br. 17/08 od 11.03.2008, 44/10 od 30.07.2010, 40/11 od 08.08.2011)i ostalim relevantnim propisima kojim se reguliše poslovanje banaka na teritoriji Crne Gore, Prva banka Crne Gore AD Podgorica objelodanjuje podatke i informacije o svom finansijskom stanju i poslovanju sa stanjem na dan 31.12.2017.godine.

Odluka o javnom objelodanjivanju podataka od strane banaka propisuje koje podatke i informacije o finansijskom stanju i poslovanju banke treba da objave, tj. banke su u obavezi da objave podatke i informacije koje se odnose na:

- finansijske iskaze;
- strategiju i politike upravljanja rizicima;
- konsolidaciju;
- sopstvena sredstva Banke;
- potrebni kapital i procjenu adekvatnosti internog kapitala;
- kreditni rizik;
- standardizovani pristup za ponderisanje izloženosti;
- rizik druge ugovorne strane
- operativni rizik;
- trajna ulaganja u kapital drugih pravnih lica;
- izloženost riziku kamatne stope iz bankarske knjige;
- sekjuritizaciju i
- tehnike ublažavanja kreditnog rizika.

Ovaj dokument ne sadrži zaštićene i povjerljive informacije čije bi javno objelodanjivanje ugrozilo konkurentsku poziciju Banke, kao ni povjerljive informacije koje se odnose na lica koja stupaju u ugovorne odnose saBankom čija je povjerljivost obavezujuća za Banku.

1. Finansijski iskazi

(Član 5 Odluke o javnom objelodanjivanju podataka od strane banaka)

Banka objavljuje skraćenu verziju Finansijskog izvještaja sa mišljenjem spoljnog revizora u skladu sa članom 100, stav 3 Zakona o bankama, dok se puna verzija izvještaja može pogledati na zvaničnoj internet stranici Banke <http://www.prvabankacg.com/> .

2. Strategija i politike upravljanja rizicima

2.1 Strategije i politike upravljanja svim vrstama rizika

(Član 6.1 Odluke o javnom objelodanjivanju podataka od strane banaka)

Banka je odgovorna da identifikuje rizike kojima je izložena u svom poslovanju i koji imaju uticaj na poslovanje i stabilnost Banke, izvrši procjenu rizika i efikasno i efektivno upravlja rizicima. Identifikovani rizici se procjenjuju, analizirajući njihovu vjerovatnoću i značaj njihovog uticaja na poslovanje i stabilnost Banke, odnosno finansijski rezultat i kapital Banke.

Strategija upravljanja rizicima predstavlja osnovni interni dokument kojim se definiše uspostavljanje efikasnog sistema upravljanja rizicima u Banci.

U cilju ostvarivanja strateških ciljeva Banke, posebna pažnja je posvećena praćenju i upravljanju svim vrstama rizika sa kojima se Banka suočava.

Preuzimanje određenog nivoa rizika je neophodno za uspješno ispunjenje postavljenih ciljeva, uz konzistentan i efikasan okvir za upravljanje rizicima koji omogućava dalji razvoj Banke.

Osnovna uloga strategije kao komponente upravljanja rizicima je da pronađe najbolje načine za ostvarivanje misije i ciljeva Banke, uvažavajući pri tome principe upravljanja rizicima, definisanje kapaciteta rizika, sklonosti rizicima i rizični profil Banke.

Strategijom se utvrđuju:

- Ciljevi koje Banka želi da ostvari,
- opredjeljenje za poslovne aktivnosti i proizvode koji će biti dominantni u poslovanju Banke,
- očekivani odnos prinosa i rizika za djelove portfolja Banke i ukupnu aktivu,
- opšti kriterijumi i metode koji su relevantni za kreiranje politika i procedura za upravljanje

rizicima.

2.2 Struktura i organizacija funkcije upravljanja rizicima

(Član 6.2 Odluke o javnom objelodanjivanju podataka od strane banaka)

Za upravljanje rizicima kojima je izložena Banka u svom poslovanju, u prvom redu odgovoran je Odbor direktora Banke.

Odbor direktora ima odgovornost utvrđenu pozitivnim propisima u vezi sa svim aspektima javljanja, identifikacije, mjerenja i upravljanja rizicima kojima je Banka u svom poslovanju izložena.

Odbor je takođe odgovoran za donošenje strategije kojom se Banka opredjeljuje za poslovne aktivnosti i proizvode koji će biti dominantni u poslovanju Banke; za usvajanje strategije, politika, procedura i ostalih dokumenata iz domena upravljanja rizicima; za integrisanje planiranja i upravljanja kapitalom u opštu kulturu Banke o upravljanju rizicima.

Odbor direktora obezbjeđuje da je upravljanje rizicima proporcionalno prirodi, obimu i kompleksnosti poslovanja Banke, da sistem interne kontrole obezbjeđuje adekvatno upravljanje i smanjenje rizika, i da sopstvena sredstva odgovaraju rizičnom profilu Banke.

Odbor direktora je dužan da:

- uspostavi adekvatan sistem upravljanja rizicima koji će omogućiti efikasno ostvarivanje ciljeva akcionara Banke. Optimalan odnos prinosa i rizika se uspostavlja primjenom naučno i empirijski verifikovanih metodologija, tehnika i prakse;
- uspostavi limite u procesu upravljanja rizicima i prati i ocjenjuje performanse menadžmenta u tom procesu;
- prati efikasnost i adekvatnost sistema upravljanja rizicima u kontekstu obaveza u vezi sa Pozitivnim propisima, cijeneći interese akcionara koji su definisani drugim strateškim dokumentima.

Sektor upravljanja rizicima odgovoran je za implementaciju okvira i sistema upravljanja rizicima u poslovnim procesima. Implementacija sistema upravljanja rizicima zavisi od identifikovanja vrsta i izvora rizika, definisanja metodologija mjerenja, praćenja i kontrole rizika, sistema analiza i izvještavanja te usklađenosti i optimizacije svih navedenih procesa.

Sektor upravljanja rizicima odgovoran je za razvoj politika i procedura za upravljanje rizicima kao i odgovarajućih relevantnih metodologija i postupaka za njihovo mjerenje.

U sklopu Sektora upravljanja rizicima formirane su sledeće organizacione službe zadužene za upravljanje, procjenu i mjerenje rizika:

- Služba upravljanja rizicima;
- Služba Kreditne kontrole.

U sklopu Službe upravljanja rizicima formirana su sljedeća odjeljenja zadužena za upravljanje, procjenu i mjerenje rizika:

- Odjeljenje za upravljanje kreditnim rizikom;
- Odjeljenje za upravljanje nekreditnim rizicima.

2.3 Obim i priroda sistema izvještavanja o rizicima i sistema za mjerenje rizika

(Član 6.3 Odluke o javnom objelodanjivanju podataka od strane banaka)

Sektor upravljanja rizicima odgovoran je za sistem izvještavanja sa područja upravljanja rizicima i kapitalom. Izvještavanje se odvija u okviru standardizovanih izvještaja koji se izrađuju na osnovu metodologija za mjerenje i praćenje pojedinih vrsta rizika, te uspostavljene odgovarajuće baze podataka.

2.4 Politike za zaštitu od rizika i ublažavanje rizika i strategije i procesi za kontinuirano praćenje efektivnosti zaštite od rizika i ublažavanja rizika

(Član 6.4 Odluke o javnom objelodanjivanju podataka od strane banaka)

Pored zakonskih i podzakonskih akata koje propisuje Centralna banka Crne Gore, područje upravljanja rizicima uređeno je i odgovarajućim internim aktima Prve banke CG.

Strategija upravljanja rizicima predstavlja osnovni interni dokument kojim se definiše uspostavljanje efikasnog sistema upravljanja rizicima u Banci.

Set dokumenata vezanih za **strategiju upravljanja rizicima**:

- Strategija upravljanja rizicima za period 2016-2018;
- Strategija postupanja sa nekvalitetnim kreditima za period 2017. – 2019.godine;
- Strateški plan kapitala za period 2017.godine do 2019.godine;
- Strategija ulaganja u hartije u vrijednosti i upravljanje investicionim portfolijom banke;
- Limiti u poslovanju;
- Godišnji plan poslovanja za 2017.godinu;
- Metodologija procesa identifikovanja i ocjene značaja (materijalnosti) rizika;
- Postupak procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala.

Set dokumenata vezanih za upravljanje **kreditnim rizikom**:

- Politika upravljanja kreditnim rizikom;
- Procedura identifikacije i praćenja lica povezanih sa bankom;
- Procedura naplate potraživanja;
- Kreditna politika
- Procedura odobravanja kredita fizičkim licima;
- Procedura odobravanja plasmana pravnim licima;
- Procedura procjene vrijednosti kolaterala;
- Katalog kolaterala;
- Procedura upravljanja kreditnim rizikom (stres test);
- Tehnike ublažavanja kreditnog rizika;
- Odluka o detaljnoj kategorizaciji viskorporiziranih izloženosti;

- Metodologija utvrđivanja kreditne sposobnosti fizičkih lica;
- Metodologija utvrđivanja kreditne sposobnosti korporativnog klijenta i rizika neispunjenja finansijske obaveze;
- Interna metodologija za individualnu procjenu obezvređivanja i posebnu rezervu za rizike;
- Interna metodologija za obračun kolektivne ispravke vrijednosti za bilansnu aktivu.

Rezidualni rizik:

- Metodologija obračuna potrebnog kapitala za rezidualni rizik (dodatni kapital u skladu sa ICAAP-om)

Rizik koncentracije:

- Metodologija obračuna internog kapitala za rizik koncentracije (dodatni kapital u skladu sa ICAAP-om)

Rizik upravljanja stečenom aktivom:

- Metodologija obračuna internog kapitala za rizik upravljanja stečenom aktivom (dodatni kapital u skladu sa ICAAP-om)

Tržišni rizici:

- Politika upravljanja tržišnim rizicima

Set dokumenata vezanih za upravljanje operativnim rizikom:

- Politika upravljanja operativnim rizikom;
- Procedura upravljanja operativnim rizikom;
- Plan nastavka funkcionisanja poslovnih djelova;
- Plan nastavka funkcionisanja informacione tehnologije (IT);
- Strategija upravljanja kontinuitetom poslovanja;
- Politika upravljanja kontinuitetom poslovanja.
- Strategija sigurnosti informacionog sistema
- Strategija razvoja informacione tehnologije IT

Set dokumenata vezanih za upravljanje **rizikom zemlje**:

- Politika upravljanja rizikom zemlje;
- Procedura upravljanja rizikom zemlje.

Set dokumenata vezanih za upravljanje **rizikom likvidnosti**:

- Strategija upravljanja rizikom likvidnosti;
- Plan upravljanja likvidnošću;
- Politike i procedure upravljanja rizikom likvidnosti i procjena zahtjeva za internim kapitalom Banke

za rizik likvidnosti;

- Procedura za testiranje likvidnosti primjenom stres scenarija;
- Metodologija utvrđivanja stabilnog nivoa depozita po viđenju i oročenih depozita.

Rizik kamatne stope koji ne proizilazi iz trgovačkih aktivnosti banke:

- Procedura za upravljanje rizikom kamatne stope koji ne proizilazi iz trgovačkih aktivnosti banke i metodologija obračuna internog kapitala.

Reputacioni rizik:

- Politika upravljanja reputacionim rizikom;

Set dokumenata vezanih za upravljanje **rizikom usklađenosti:**

- Politika Compliance;
- Procedura Compliance.

3. Konsolidacija

3.1 Naziv banke sa sjedištem u Crnoj Gori koja je obveznik javnog objelodanjivanja

(Član 7.1 Odluke o javnom objelodanjivanju podataka od strane banaka)

Prva banka Crne Gore AD Podgorica osnovana 1901.godine, sa vlasničkim udjelom od 100% u mikro kreditnoj finansijskoj instituciji Montenegro Investments Credit i vlasničkim udjelom od 100% u First Assets Management, ima kontrolu nad navedenim privrednim subjektima.

Zakon o bankama i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja obavezuju nadređenu banku na izradu konsolidovanih finansijskih izvještaja za bankarsku grupu, osim u slučaju kada je bilans stanja podređenog člana manji od 1% bilansa stanja nadređenog člana.

	Nadređeni član/podređeni član	Bilansna suma 31.12.2017. (EUR)	Bilansna suma podređenog člana u odnosu na bilansnu sumu nadređenog člana
Banka	nadređeni član	439.978.000	
First Assets Management	podređeni član	2.360.022	0,54%
Montenegro Investments Credit	podređeni član	4.370.146	0,99%
First real estate management 1	podređeni član	2.290.600	0,52%
First real estate management 2	podređeni član	2.340.587	0,53%

Osnovni podaci o zavisnim društvima koje Banka nije konsolidovala:

1) First Assets Management

Izvršni direktor: Milorad Pavlek

Djelatnost: Kupovina i prodaja vlastitih nekretnina

Osnovni kapital: 2.248.122 EUR

2) First real assets management 1

Izvršni direktor: Nađa Zidar

Djelatnost: Kupovina i prodaja vlastitih nekretnina

Osnovni kapital: 2.290.600 EUR

3) First real assets management 2

Izvršni direktor: Nađa Zidar

Djelatnost: Kupovina i prodaja vlastitih nekretnina

Osnovni kapital: 2.340.587 EUR

4) Montenegro Investments Credit

Izvršni direktor: Predrag Četković

Djelatnost: Ostale usluge kreditiranja

Osnovni kapital: 694.000 EUR

U strukturi sopstvenih sredstava ulaganje u mikro kreditnu instituciju Montenegro Investments Credit je odbitna stavka od sopstvenih sredstava.

Bilans stanja

(000 EUR)

R.BR.	AKTIVA	BANKA	MFI
1.	Novčana sredstva i računi depozita kod banaka i ostalih depozitnih institucija	147.688	6
1.a.	Novčana sredstva i nekamatonski računi depozita	132.957	6
1.b.	Kamatonski računi depozita	14.730	0
1.c.	Sredstva klijenata iz kastodi poslova	0	0
2.	Aktiva za trgovinu, aktiva raspoloživa za prodaju, izuzev akcija i aktiva koja se vodi po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	5.509	0
2.a.	Aktiva za trgovinu, izuzev akcija	19	0
2.b.	Aktiva raspoloživa za prodaju, izuzev akcija	5.490	0
2.c.	Derivatna, fin. imovina koja se drži radi trgovanja	0	0
2.d.	Derivatna, fin. imovina koja se koristi kao instrument zaštite (fer vrijednost derivata)	0	0
2.e.	HOV koje se vode po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	0	0
3.	Hartije od vrijednosti kupljenje po ugovoru o ponovnoj prodaji	0	0
4.	Kredit i poslovi lizinga	190.212	4.550
4.a.	Minus: Ispravka vrijednosti kredita	9.932	346

4.b.	Kreditni i poslovi lizinga, neto rezerve za gubitke	180.280	4.204
5.	Hartije od vrijednosti koje se drže do dospeljeka	21.474	0
6.	Factoring i Forfeting	19.393	0
7.	Potraživanja iz kastodi poslova	0	0
8.	Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	1.045	32
9.	Sredstva namijenjena prodaji	38	0
10.	Ulaganja u kapital drugih pravnih lica	8.777	0
11.	Ostala aktiva	59.372	225
12.	MINUS: Ispravka vrijednosti ostale aktive (osim pozicije 4.a.)	3.598	97
13.	UKUPNA AKTIVA:	439.978	4.370
PASIVA			
14.	Depoziti	382.674	0
14.a.	Nekamatonski depoziti	26.357	0
14.b.	Kamatonski depoziti	356.318	0
15.	Hartije od vrijednosti prodane po ugovoru o repkupovini	0	0
16.	Obaveze po osnovu kastodi poslova	0	0
17.	Obaveze po kreditima i emitovanim HOV (pozajmice)	8.858	3.121
17.a.	Kratkoročne pozajmice -manje od jedne godine	0	502
17.b.	Dugoročne pozajmice- preko jedne godine	8.858	2619
17.c.	Obaveze za emitovane HOV	0	0
18.	Finansijske obaveze koje se vode po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	0	0
19.	Derivatne finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja (fer vrijednost)	0	0
20.	Derivatne finansijske obaveze koje se koriste kao instrumenti zaštite (fer vrijednost)	0	0
21.	Ostale obaveze	6.343	418
22.	Rezerve za kreditne gubitke po vanbilansnim kreditnim izloženostima	241	13
23.	Subordinisani dug i hibridni instrumenti	7.820	0
24.	UKUPNE OBAVEZE:	405.937	3.553
25.	MANJINSKO UČEŠĆE AKCIONARA	0	0
KAPITAL			
26.	Povlašćene akcije	3.000	0
27.	Obične akcije	52.428	0
28.	Emisione premije	0	0
29.	Neraspoređena dobit / gubitak	-32.235	124
30.	Ostali kapital	10.848	694
31.	UKUPAN KAPITAL: (26. do 30.)	34.041	818
32.	UKUPNA PASIVA: (24. + 25. + 31.)	439.978	4.370

Bilans uspjeha

(000 EUR)

R.BR.	POZICIJA	BANKA	MFI
1.	Prihodi od kamata i slični prihodi	13.144	790
2.	Rashodi od kamata i slični rashodi	4.718	142
3.	NETO PRIHODI OD KAMATA (1- 2)	8.427	648
4.	Prihodi od dividendi	307	0
5.	Troškovi obezvrjedjenja	754	-32
6.	Troškovi rezervisanja	66	5
7.	Prihodi od naknada i provizija	5.657	48
8.	Rashodi naknada i provizija	3.279	3
9.	NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (7- 8)	2.378	46

10.	Neto dobiti / gubici od finansijskih instrumenata koji se drže za trgovinu	91	0
11.	Neto dobiti / gubici od finansijskih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti kroz Bilans uspjeha	0	0
12.	Neto dobiti / gubici od investicionih HOV	15	0
13.	Promjena fer vrijednosti u računovodstvu zaštite od rizika (hedžing)	0	0
14.	Neto gubici/dobici od kursnih razlika	140	0
15.	Troškovi zaposlenih	4.328	341
16.	Opšti i administrativni troškovi	5.744	288
17.	Troškovi amortizacije	258	17
18.	Ostali rashodi	3.051	1
19.	Ostali prihodi	3.109	13
20.	OPERATIVNI PROFIT (3+4-5-6+9+10+11+12+13+14-15-16-17-18+19)	265	87
21.	Porez na prihod	13	8
22.	NETO PROFIT/GUBITAK (20 - 21)	252	80

4. Sopstvena sredstva

4.1 Sažete informacije koje sadrže glavne karakteristike svih stavki koje se uključuju u izračunavanje sopstvenih sredstava i njegovih elemenata

(Član 8.1 Odluke o javnom objelodanjivanju podataka od strane banaka)

Sopstvena sredstva banke, u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka („Sl. ListRCG” br. 38/11 i 55/12) čine:

- 1) osnovni elementi sopstvenih sredstava, koji se uključuju u izračunavanje osnovnog kapitala;
- 2) dopunski elementi sopstvenih sredstava, koji se uključuju u izračunavanje dopunskog kapitala.

Osnovni elementi sopstvenih sredstava banke su:

- 1) uplaćeni akcionarski kapital po nominalnoj vrijednosti, isključujući kumulativne povlašćene akcije;
- 2) naplaćene emisije premije, isključujući emisije premije po osnovu kumulativnih prioritetnih akcija;
- 3a) rezerve za procijenjene gubitke po regulatornom zahtjevu, izdvojene u skladu sa odlukom kojom se propisuju minimalni standardi za upravljanje kreditnim rizikom u bankama;
- 3) rezerve koje su formirane na teret dobiti nakon njenog oporezivanja (zakonske, statutarne i drugerezerve);
- 4) neraspoređena dobit iz prethodnih godina za koju je skupština akcionara donijela odluku da bude uključena u osnovni kapital, umanjena za porez na dobit i druge očekivane troškove;
- 5) iznos dobiti u tekućoj godini za koju su ispunjeni uslovi propisani Odlukom.

Odbitne stavke pri izračunavanju osnovnog kapitala banke su:

- 1) gubitak iz prethodnih godina;
- 2) gubitak iz tekuće godine;
- 3) nematerijalna imovina u obliku goodwilla, licenci, patenata, zaštitnih znakova i koncesija;
- 4) nominalni iznos stečenih sopstvenih akcija, isključujući kumulativne povlašćene akcije;
- 5) nerealizovani gubitak po osnovu vrjednosnog usklađivanja finansijske imovine raspoložive za prodaju, po fer vrijednosti;
- 6) pozitivna razlika između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke;
- 7) iznos prekoračenja limita ulaganja u nepokretnosti i osnovna sredstva, utvrđenog posebnim propisom Centralne banke.

Dopunski elementi sopstvenih sredstava koji se uključuju u dopunski kapital:

- 1) nominalni iznos uplaćenih povlašćenih kumulativnih akcija;

- 2) naplaćene emisione premije po osnovu kumulativnih prioritetnih akcija;
- 3) iznos opštih rezervi, a najviše do 1,25% ukupne rizikom ponderisane aktive;
- 4) subordinisani dug;
- 5) hibridni instrumenti;
- 6) revalorizacione rezerve za nepokretnosti u vlasništvu banke.

Odbitne stavke pri izračunavanju dopunskog kapitala su:

- 1) stečene sopstvene povlašćene kumulativne akcije;
- 2) potraživanja i potencijalne obaveze obezbijeđeni hibridnim instrumentima ili subordinisanim dugom banke do iznosa u kojem su ti instrumenti uključeni u dopunski kapital.

Subordinisani dug se može uključiti u izračunavanje dopunskog kapitala, ukoliko:

- 1) je dug u cjelosti uplaćen;
- 2) je dug neobezbijeđen, odnosno banka ne garantuje plaćanje po tom dugu sopstvenim jemstvom, hipotekom ili na bilo koji drugi način;
- 3) je, u slučaju stečaja, odnosno likvidacije banke, dug podređen drugim obavezama i isplaćuje se tek nakon podmirenja obaveza prema drugim povjeriocima;
- 4) se dug može koristiti samo za isplatu potraživanja povjerilaca u stečajnom postupku, odnosno postupku likvidacije banke;
- 5) se isplata duga povjeriocima ili otkup od same banke prije dospjeća mogu izvršiti samo:
 - u slučaju pretvaranja subordinisanog duga u akcije, isključujući kumulativne povlašćene akcije,
 - u drugim slučajevima, uz saglasnost Centralne banke, ako isplata duga ne pogoršava pokazatelje adekvatnosti kapitala banke,
- 6) je rok dospjeća duga unaprijed određen i duži od pet godina računajući od dana uplate;
- 7) je o subordinisanom dugu zaključen pismeni ugovor koji pored uslova iz tačaka 2 – 6 ovog člana, sadrži i napomenu da se subordinisani dug ne može smatrati depozitom.

Odbitne stavke od sopstvenih sredstava banke su:

- 1) direktna ili indirektna ulaganja u drugu banku ili drugu kreditnu ili finansijsku instituciju u iznosu većem od 10 % kapitala tih institucija;
- 2) ulaganje banke u subordinisani dug i hibridne instrumente druge banke ili druge kreditne ili finansijske institucije, u kojoj banka ima direktna ili indirektna ulaganja u iznosu većem od 10 % kapitala te institucije;
- 3) ukupni iznos direktnih ili indirektna ulaganja u druge banke ili druge kreditne ili finansijske institucija u iznosu do 10% njihovog kapitala i ulaganja u subordinisani dug i hibridne instrumente koja nijesu obuhvaćena tačkom 2)

- 4) direktna ili indirektna ulaganja u akcije društva za osiguranje, društva za reosiguranje ili osiguravajuće holding kompanije u iznosu većem od 10% kapitala tog društva, odnosno kompanije;
- 5) iznos direktnog ili indirektnog ulaganja u pravno lice koje se bavi nefinansijskom poslovnom aktivnošću koji prelazi 10% iznosa sopstvenih sredstava banke, prije umanjena koja se vrše u skladu sa ovim članom odluke;
- 6) iznos ukupnih direktnih i indirektnih ulaganja u pravna lica koja se bave nefinansijskom poslovnom aktivnošću, koji prelazi 30% iznosa sopstvenih sredstava banke, prije umanjena koja se vrše u skladu sa ovim članom odluke;
- 7) potraživanja od pravnih lica i potencijalne obaveze prema pravnim licima povezanim sa bankom, ako su ta potraživanja ili te potencijalne obaveze uspostavljeni pod uslovima koji su povoljniji u odnosu na uslove koji se primjenjuju prema drugim pravnim licima koja nijesu povezana sa bankom;
- 8) potraživanja i potencijalne obaveze obezbijeđene akcijama drugih banaka, ili drugih kreditnih ili finansijskih institucija koje se ne kotiraju na priznatim berzama.
- 9) iznos izloženosti po osnovu sekjuritizacijskih pozicija, koji je u skladu sa dijelom ove odluke kojim se uređuje sekjuritizacija, utvrđen kao odbitna stavka od sopstvenih sredstava.

4.2 Sopstvena sredstva – osnovni, dopunski kapital i odbitne stavke

(Član 8.2, 8.3, 8.4 i 8.5 Odluke o javnom objelodanjivanju podataka od strane banaka)

(000EUR)

I/A	Osnovni elementi sopstvenih sredstava	Pozicija	Iznos
1.	Uplaćeni akcionarski kapital po nominalnoj vrijednosti, isključujući kumulativne povlašćene akcije	1	55.428
2.	Naplaćene emisione premije, isključujući emisione premije po osnovu kumulativnih prioritetnih akcija	2	
3.	Rezerve koje su formirane na teret dobiti nakon njenog oporezivanja (zakonske, statutarne i druge rezerve)	3	
3a	Rezerve za procijenjene gubitke po regulatornom zahtjevu izdvojene u skladu sa odlukom kojom se propisuju minimalni standardi za upravljanjem kreditnim rizikom u bankama	3a	1.530
4.	Neraspoređena dobit iz prethodnih godina za koju je skupština akcionara donijela odlukuda bude uključena u osnovni kapital, umanjena za porez na dobit i druge očekivane troškove	4	
5.	Dobit u tekućoj godini (ukoliko su ispunjeni uslovi iz čl 4 Odluke o adekvatnosti kapitala)	5	
6	Ukupno (pozicije 1+2+3+3a+4+5)	6	56.958
I/B	Odbitne stavke pri izračunu osnovnog kapitala		
1.	Gubitak iz prethodnih godina	7	32.487
2.	Gubitak iz tekuće godine	8	
3	Nematerijalna imovina (goodwill, licence, patenti, zaštitni znakovi, koncesije)	9	112
4	Nominalni iznos stečenih sopstvenih akcija, isključujući povlašćene kumulativne akcije	10	
5.	Nerealizovani gubitak po osnovu vrijednosnog uskladjivanja finansijske imovine raspoložive za prodaju, po fer vrijednosti	11	
6.	Pozitivna razlika između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke	12	90
7	Iznos prekoračenja limita ulaganja u nepokretnosti i osnovna sredstva, utvrđenog posebnim propisom Centralne banke	13	
8	Ukupno (pozicije 7+ 8+9+10+11+12+13)	14	32.689

I/			
C	Osnovni kapital (osnovni elementi sopstvenih sredstava minus odbitne stavke, pozicija 6-14)	15	24.269
II/			
A	Dopunski elementi sopstvenih sredstava koji se uključuju u dopunski kapital		
1.	Nominalni iznos povlašćenih kumulativnih akcija	16	
2.	Naplaćene emisione premije po osnovu kumulativnih prioritetnih akcija	17	
3.	Iznos opštih rezervi, a najviše do 1,25% ukupne rizikom ponderisane aktive	18	
4.	Subordinisani dug (za koji su ispunjeni uslovi iz člana 6 Odluke)	19	7.388
5.	Hibridni instrumenti (za koje su ispunjeni uslovi iz člana 7 Odluke)	20	
6.	Revalorizacione rezerve	21	
7.	Ukupno (pozicije 16+17+18+19+20+21)	22	7.388
II/			
B	Odbitne stavke pri izračunu dopunskog kapitala		
1.	Stečene sopstvene povlašćene kumulativne akcije	23	
2.	Potraživanja i potencijalne obaveze obezbijeđeni hibridnim instrumentima ili subordinisanim dugom banke do iznosa u kojem su ti instrumenti uključeni u dopunski kapital	24	
3.	Ukupno (pozicije 23+24)	25	0
II/			
C	Dopunski kapital (dopunski elementi sopstvenih sredstava minus odbitne stavke, pozicija 22-25)	26	7.388
II/			
D	Dopunski kapital koji se uključuje u sopstvena sredstva član 8 Odluke	27	7.388
III/			
A	Sopstvena sredstva (osnovni kapital+dopunski kapital koji se uključuje u sopstvena sredstva)prije odbitnih stavki	28	31.657
III/			
B	Odbitne stavke od sopstvenih sredstava		
1.	Direktna ili indirektna ulaganja u drugu banku ili drugu kreditnu ili finansijsku instituciju u iznosu većem od 10% kapitala tih institucija	29	904
2.	Ulaganje banke u subordinisani dug i hibridne instrumente druge banke ili druge kreditne ili finansijske institucije u kojoj banka ima direktna ili indirektna ulaganja u iznosu većem od 10% kapitala te institucije	30	
3.	Direktna ili indirektna ulaganja u druge banke ili druge kreditne ili finansijske institucije u iznosu do 10% njihovog kapitala i ulaganja u subordinisani dug i hibridne instrumente koja nijesu obuhvaćenačatom 2 ovog stava ukoliko prelazi 10% iznosa sop	31	
4.	Direktna ili indirektna ulaganja u akcije društva za osiguranje, društva za reosiguranjeili osiguravajuće holding kompanije u iznosu većem od 10% iznosa SSB, prije umanjnja koje se vrše u skladu sa članom 9 Odluke	32	
5.	Iznos direktnog ili indirektnog ulaganja u pravno lice koje se bavi nefinansijskom poslovnom aktivnošću koji prelazi 10% iznosa sopstvenih sredstava banke,prije umanjnja koja se vrše u skladu sa članom 9 Odluke	33	
6.	Iznos ukupnih direktnih i indirektnih ulaganja u pravna lica koja se bave nefinansijskom poslovnom aktivnošću, koji prelazi 30% iznosa sopstvenih sredstava banke, prije umanjnja koja se vrše u skladu sa članom 9 Odluke	34	
7.	Potraživanja od pravnih lica i potencijalne obaveze prema pravnim licima povezanim sa bankom, ako su ta potraživanja ili te potencijalne obaveze uspostavljene pod uslovima koji su povoljniji u odnosu na uslove koji se primjenjuju prema drugim licima koja	35	
8.	Potraživanja i potencijalne obaveze obezbijeđene akcijama drugih banaka ili drugih kreditnih ili finansijskih institucija koje se ne kotiraju na priznatim berzama iz Priloga 1 Odluke	36	
9.	Iznos izloženosti po osnovu sekjuritizacijskih pozicija, koji je u skladu sa dijelom ove Odluke kojim se uredjuje sekjuritizacija, utvrdjen kao odbitna stavkaod sopstvenih sredstava.	37	
III/			
C	Ukupno odbitne stavke od sopstvenih sredstava (pozicije 29+30+31+32+33+34+35+36+37)	38	904
IV	Osnovni kapital umanjen za 50% odbitnih stavki sopstvenih sredstava (pozicija 38)	39	23.817
V	Dopunski kapital umanjen za 50% odbitnih stavki sopstvenih sredstava (pozicija 38)	40	6.936
VI	Osnovni kapital po potrebi umanjen stav 3 člana 9 Odluke	41	23.817
VI	SOPSTVENA SREDSTVA (Osnovni kapital +Dopunski kapital) (V+VI)	42	30.753

5. Potreban kapital i procjena adekvatnosti internog kapitala

5.1 Sažet opis metodologija koje banka koristi za procjenu adekvatnosti internog kapitala banke i potrebni kapital za pokriće pojedinih vrsta rizika

(Član 9.1., 9.2., 9.3., 9.4. i 9.5. Odluke o javnom objelodanjivanju podataka od strane banaka)

Cilj postupka za procjenu adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) je jasno određivanje i održavanje nivoa kapitala koji je dovoljan za pokriće svih rizika kojima je Banka izložena, odnosno održavanje kapitala u skladu sa rizičnim profilom Banke.

Banka je usvojila Metodologiju procesa identifikovanja i ocjena značaja (materijalnosti) rizika koja je bazirana na ispunjavanju zahtjeva CBCG, definisanih Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka („Službeni List Crne Gore“, br. 38/11 i 55/12) i kojom se definiše proces identifikovanja svih rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju i ocjene značaja odnosno materijalnosti pojedinačnih rizika.

U skladu sa Metodologijom, Banka je ocjenila materijalno značajne rizike koji utiču na poslovanje Banke:

- **Kreditni rizik** predstavlja vjerovatnoću ostvarivanja gubitaka u poslovanju banke zbog dužnikovog neispunjavanja obaveza prema Banci.
- **Rizik koncentracije** je rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom faktoru ili vrsti rizika, kao što su velike (povezane) individualne izloženosti i značajne izloženosti prema grupama drugih ugovornih strana, vrsti proizvoda, geografskom području, sektoru odnosno grani delatnosti i čiju vjerovatnoću neizmirenja opredjeljuju i zajednički osnovni faktori (sektor, ekonomija, geografsko područje, vrsta proizvoda i dr.), kod kojih zbog povezanosti, a uslijed određenih poremećaja može doći do gubitka.
- **Rizik upravljanja stečenom aktivom** - mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke uslijed nepovoljnih tržišnih uslova na tržištu nekretnina, a Banka je izložena ovom riziku po osnovu nekretnina u vlasništvu Banke.
- **Rizik likvidnosti** predstavlja vjerovatnoću da banka neće moći obezbijediti dovoljno novčanih sredstava za izmirenje obaveza u trenutku njihove dospelosti, ili vjerovatnoću da će banka za izmirivanje dospjelih obaveza morati pribavljati novčana sredstva uz značajne troškove.
- **Operativni rizik** je vjerovatnoća ostvarivanja gubitaka u poslovanju banke, usljed neadekvatnih internih sistema, procesa i kontrola, uključujući i neadekvatnu informacionu tehnologiju, zbog angažovanja lica izvan banke za obavljanje određenih poslova za banku, slabosti i propusta u izvršavanju poslova, protivpravni radnji i spoljnih događaja koji mogu izložiti banku gubitku, uključujući i pravni rizik.
- **Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi** je rizik nastanka gubitka u poslovanju banke usljed promjena kamatnih stopa za stavke bilansa i vanbilansa koje nijesu namijenjene za trgovinu.

5.2 Metodologija obračuna internog kapitala za kreditni rizik

Prilikom mjerenja i procjene kapitala za kreditni rizik, Banka koristi pristup koji proizilazi iz propisa CBCG tj. - standardizovan metod, u skladu sa zahtjevima propisanim Odlukom o adekvatnosti kapitala. Potrebni kapital za kreditni rizik predstavlja rezultat koji se dobija dijeljenjem ukupne rizikom ponderisane aktive Banke sa 10. Izračunavanje rizikom ponderisane aktive Banka vrši u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.

Paralelno sa ovim pristupom, u cilju procjene dodatnog kapitala za pokriće ukupnog kreditnog rizika, Banka vrši stresno testiranje kreditnog rizika i izdvaja interni kapital u skladu sa rezultatima testa.

5.3 Metodologija obračuna internog kapitala za rizik koncentracije

Banka u skladu sa ICAAP-om, vrši procjenu i mjerenje rizika koncentracije. Banka procjenjuje i mjeri potreban kapital za:

- Rizik koncentracije na strani kredita i
- Rizik koncentracije na strani depozita.

Banka koristi Herfindahl-Hirschman index (HHI) za izračunavanje kapitalnih zahtjeva za rizik koncentracije.

5.4 Metodologija obračuna internog kapitala za rizik upravljanja stečenom aktivom

Banka obračunava iznos Ulaganja u nepokretnosti i osnovna sredstva u skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za ulaganja banaka u nepokretnosti i osnovna sredstva („Službeni List Crne Gore“, br.24/09, 66/10, 58/11, 61/12, 13/13, 51/13 i 16/15).

Prilikom obračunavanja ukupnog iznosa ulaganja u nepokretnosti i osnovna sredstva, Banka u obračun uključuje vrijednost te nepokretnosti minimalno u sljedećim procentima: 0%, 30%, 50%, 75%, u zavisnosti od toga koliko je vremena proteklo od dana sticanja nepokretnosti.

Iznos od 5% ukupnog ulaganja u nepokretnosti i osnovna sredstva, bez obzira da li se tretira odbitnom stavkom pri obračunu ukupnog iznosa sopstvenih sredstava smatra se potrebnim kapitalom za rizik upravljanja stečenom aktivom.

5.5 Metodologija obračuna internog kapitala za rizik likvidnosti

U skladu sa izvršenom internom kategorizacijom, rizik likvidnosti predstavlja tip rizika koji nije kapitalno relevantan i za koji Banka smatra da iako je materijalno značajan ne implicira kapitalnu zaštitu, odnosno Banka kao zaštitu ne koristi kapital već adekvatne i efikasne mjere kontrole i upravljanja rizicima.

Procjena Banke je da nije potrebno izdvajanje kapitala po osnovu izloženosti riziku likvidnosti imajući u vidu specifičnu prirodu rizika likvidnosti kao i efikasan i efektivan sistem internih kontrola koji je dizajniran i implementiran u Banci za upravljanje rizikom likvidnosti.

5.6 Metodologija obračuna internog kapitala za operativni rizik

Za izračunavanje potrebnog kapitala za operativni rizik Banka koristi jednostavni metod. Potrebni kapital za operativni rizik izračunava se tako što se osnovica za izračunavanje potrebnog kapitala za operativni rizik, pomnoži sa koeficijentom 0,15 i dobijeni iznos uveća za 25%. Osnovicu za izračunavanje potrebnog kapitala za operativni rizik predstavlja prosjek neto kamatonosnih i neto nekamatonosnih prihoda za tri prethodne uzastopne poslovne godine.

S obzirom da Banka potreban kapital za operativni rizik računa po jednostavnoj metodi, koja je ujedno i najkonzervativnija što dovodi do toga da je kapitalni zahtjev za operativni rizik drugi po veličini u Banci odmah nakon kreditnog, to Banka smatra da je obračunati potreban kapital adekvatan rizičnom profilu Banke.

5.7 Metodologija obračuna internog kapitala za tržišne rizike

Banka u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala, izračunava potrebni kapital za tržišne rizike. Potrebni kapital za tržišne rizike predstavlja zbir potrebnog kapitala za:

- 1) pozicijske rizike (cjenovni i rizik kamatne stope);
- 2) devizni rizik.

S obzirom da devizni rizik nije prepoznat kao materijalno značajan Banka ne izdvaja dodatni kapital za ovaj rizik.

5.7.1 Metodologija obračuna internog kapitala za rizik kamatne stope iz bankarske knjige

Prilikom obračuna internog kapitala u procesu ICAAP-a Banka koristi rezultate stres testiranja primjenom kamatnog šoka na godišnji neto prihod od kamata.

Potreban interni kapital za rizik kamatne stope predstavlja 10% prosječne negativne promjene u godišnjem neto prihodu od kamata primjenom kamatnog šoka za posljednja četiri kvartala.

PROCJENA INTERNOG KAPITALA

(000 EUR)

Rizični profil	Regulatorni zahtjevi za kapitalom	Dodatni kapital u skladu sa ICAAP-om	Ukupan kapital
STUB 1	24.223	925	25.148
Kreditni rizik	21.605	925	22.530
Operativni rizik	2.236		2.236
Tržišni rizik	73		73
Rizik zemlje	309		309
STUB 2			
Rizici koji nijesu u potpunosti obuhvaćeni Stubom 1		251	251
Rezidualni rizik (CRM)		251	251
Rizik sekjuritizacije			0
Rizici iz Stuba 2	0	1.908	1.908
Rizik kamatne stope iz bankarske knjige		327	327
Rizik koncentracije		756	756
Ostali značajni rizici			0
Rizik likvidnosti			0
Strateški rizik			0
Reputacioni rizik			0
Ostali rizici		825	825
Eksterni faktori			0
Ukupno	24.223	3.084	27.307

6. Kreditni rizik

6.1 Definicije dospjelih nenaplaćenih potraživanja i nekvalitetne aktive (aktiva klasifikovana u kategoriju "C" ili niže)

(Član 10.1. Odluke o javnom objelodanjivanju podataka od strane banaka)

Dospjela nenaplaćena potraživanja su sva potraživanja koja nisu naplaćena o roku dospjeća, bez obzira koliko je prošlo od tog roka.

Pod nekvalitetnim kreditom, u smislu Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama ("Sl. list Crne Gore" br. 22/12, 55/12, 57/13, 44/17 i 82/17), smatra se kredit koji je banka primjenom kriterijuma za klasifikaciju aktive iz ove odluke, klasifikovala u klasifikacionu kategoriju „C“, „D“ ili „E“.

6.2 Opis metoda usvojenih za utvrđivanje rezervacija za potencijalne kreditne gubitke/ispravki vrijednosti

(Član 10.2. Odluke o javnom objelodanjivanju podataka od strane banaka)

Utvrđivanje kvaliteta aktive vrši se u skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama ("Sl. list Crne Gore" br. 22/12, 55/12, 57/13, 44/17 i 82/17).

Na osnovu gore navedenog, krediti i druga aktiva izložena riziku klasifikuju se u sljedeće kategorije:

- kategorija A (dobra aktiva) – u koju se klasifikuju stavke za koje se procjenjuje da će u skladu sa ugovorom biti u cjelosti naplaćene,
- kategorija B (aktiva sa posebnom napomenom) – u koju se klasifikuju stavke za koje postoji niska vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, ali koje zahtijevaju posebnu pažnju, jer bi potencijalni rizik ukoliko ne bi bio adekvatno praćen, mogao da dovede do slabijih perspektiva u pogledu naplate,
- kategorija C (substandardna aktiva) – u koju se klasifikuju stavke za koje postoji visoka vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, zbog jasno utvrđenih slabosti koje ugrožavaju naplatu,
- kategorija D (sumnjiva aktiva) – u koju se klasifikuju stavke za koje je naplata u cjelosti, imajući u vidu kreditnu sposobnost zajmoprimca, vrijednost i mogućnost realizacije sredstava obezbjeđenja, malo vjerovatna i
- kategorija E (gubitak) – u koju se klasifikuju stavke koje će biti u potpunosti nenaplative, ili će biti naplative u neznatnom iznosu.

Iznos rezerve za potencijalne gubitke nije predviđen za plasmane Banke klasifikovane u kategoriju A. Procijenjeni iznos rezerve za potencijalne gubitke je obračunat primjenom procenata od 2% do 7% na

plasmene klasifikovane u kategoriju B, od 20% do 40% na plasmane kategorije C, 70% na plasmane kategorije D i 100% na plasmane kategorije E.

U skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama ("Sl. list Crne Gore" br. 22/12, 55/12, 57/13, 44/17 i 82/17) i internom politikom Banke, minimalno kvartalno Banka procjenjuje da li postoji objektivni dokaz obezvređenja vrijednosti finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava. Smatra se da su finansijsko sredstvo, ili grupa sredstava, obezvrijeđeni samo ako postoje objektivni dokazi obezvređenja koji proizilaze iz jednog ili više događaja nastalih nakon inicijalnog priznavanja sredstva i taj događaj (ili događaji) utiče na procijenjene buduće novčane tokove gotovine koji se pouzdano mogu procijeniti.

Objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednost finansijskog sredstva ili grupe sredstava, uključuju:

- značajne finansijske teškoće emitenta ili dužnika;
- kršenje/nepoštovanje ugovora, kao što je neispunjenje obaveza ili kašnjenja u plaćanju kamate ili glavnice;
- izmjena inicijalno ugovorenih uslova otplate kredita (restrukturiranje)
- velika vjerovatnoća bankrota ili druge finansijske reorganizacije zajmoprimca i dr.

Banka najmanje tromjesečno procjenjuje kvalitet aktive, utvrđuje da li postoji objektivni dokaz o obezvređenju stavki bilansne aktive, odnosno vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki i obračunava adekvatni iznos tog obezvređenja, odnosno vjerovatnog gubitka. Banka vrši procjenu obezvređenja na dva nivoa: individualnom i kolektivnom.

Banka vrši individualnu procjenu ispravke vrijednosti za pojedinačnu transakciju, ukoliko postoje objektivni dokazi obezvređenja. Izloženost se smatra značajnom kada ukupna bruto izloženost prema neizmirenom iznosu transakcije, iznosi EUR 50.000 ili više.

Nivo obezvređenja plasmana se utvrđuje na osnovu projektovanih novčanih tokova koji će biti naplaćeni po osnovu ugovora sa klijentom, uzimajući u obzir istorijske podatke kreditne sposobnosti klijenta, uz razumijevanje postojećih i budućih poslovnih planova klijenta, ostvarivu vrijednost kolaterala, vremenske rokove za realizaciju kolaterala i dr. Upoređivanjem sadašnje vrijednosti očekivanih novčanih tokova sa nominalnom vrijednošću potraživanja utvrđuje se nivo obezvređenja plasmana.

Banka vrši procjenu obezvređenja na kolektivnoj osnovi za potraživanja:

1. za koja pri procjeni na pojedinačnoj osnovi utvrdi da ne postoji objektivni dokaz o obezvređivanju, odnosno ako procjenom na pojedinačnoj osnovi nije utvrđen iznos obezvrijeđivanja bilansne aktive, odnosno iznos vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki;
2. koja ne predstavljaju pojedinačno značajna potraživanja.

Prilikom kolektivne procjene obezvređenja odvojeno se analiziraju homogene grupe kredita (buckets), koje predstavljaju krediti i plasmani sa sličnim karakteristikama i rizičnim profilom. Kolektivno obezvređenje se vrši na osnovu migracionih matrica. Banka izračunava migracionu matricu na bazi istorijskih kretanja izloženosti, odnosno posmatranog portfolia između bucket-a za poslednje 3 godine, odnosno 36 meseci, kako bi se obezbijedilo da je obuhvaćen cijeli ekonomski ciklus i da su izračunati realni procenti ispravki vrijednosti, na osnovu % vjerovatnoće nastupanja statusa neizmirenja obaveza (PD) i % gubitka usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza (LGD) za svaku grupu potraživanja (proizvoda).

6.3 Ukupan iznos izloženosti nakon računovodstvenog prebijanja i bez uzimanja u obzir efekata tehnika ublažavanja kreditnog rizika, kao i prosječan iznos izloženosti tokom izvještajnog perioda, razvrstan prema različitim kategorijama izloženosti

(Član 10.3. Odluke o javnom objelodanjivanju podataka od strane banaka)

(000 EUR)

R.b r.	Vrsta izloženosti	Prosječna neto izloženost u 2017.godini	Ukupna neto izloženost na 31.12.2017.
1.	Banke, rezidenti	264	263
2.	Banke, nerezidenti	15.899	6791
3.	Ostale finansijske institucije, rezidenti	3.104	3.090
4.	Ostale finansijske institucije, nerezidenti	0	0
5.	Ostale depozitne institucije, rezidenti	0	0
6.	Ostale depozitne institucije, nerezidenti	0	0
7.	Privredna društva koja se bave finansijskom djelatnošću, rezidenti	0	0
8.	Privredna društva koja se bave finansijskom djelatnošću, nerezidenti	0	0
9.	Privatni fondovi, rezidenti	0	0
10.	Fondovi, nerezidenti	0	0
11.	Privredna društva u državnom vlasništvu	1.729	964
12.	Privredna društva u privatnom vlasništvu	89.574	89.459
13.	Preduzetnici	174	203
14.	Javne službe jedinica lokalne samouprave	116	82
15.	Privredna društva - nerezidenti	229	239
16.	Vlada Crne Gore	20.063	18.750
17.	Jedinice lokalne samouprave	0	0
18.	Drugi korisnici sredstava iz Budžeta Crne Gore	0	0
19.	Regulatorne agencije, rezidenti	0	0
20.	Regulatorne agencije, nerezidenti	0	0
21.	Državni fondovi	0	0
22.	Nevladine i druge neprofitne organizacije, rezidenti	71	19
23.	Nevladine i druge neprofitne organizacije, nerezidenti	0	0
24.	Fizička lica, rezidenti	65.117	65.814
25.	Fizička lica, nerezidenti	641	616
26.	Kreditne kartice, fizička lica, rezidenti	1.315	1.199
27.	Kreditne kartice, fizička lica, nerezidenti	6	6
28.	Kreditne kartice, ostali, rezidenti	0	0
29.	Kreditne kartice, ostali, nerezidenti	0	0
30.	Ostalo	20.014	19.393
	Ukupno:	218.315	206.888

31.	Kamatna potraživanja i ispravka vrijednosti kamatnih potraživanja	4.861	4.507
32.	Vremenska razgraničenja kamata i naknada i ispravka vrijednosti	368	256
	UKUPNO:	223.543	211.651

Neto izloženost: razlika bruto izloženosti i Ispravke vrijednosti

Ukupna neto izloženost: Suma pozicija 2. i 3. iz BS (Kredit i potraživanja od banaka i Kredit i potraživanja od klijenata).

6.4 Podjela izloženosti po geografskim područjima, razvrstanih na značajna područja prema značajnim kategorijama izloženosti banke (regioni, opštine i sl.), a po potrebi i detaljnije razrađenih (Član 10.4. Odluke o javnom objelodanjivanju podataka od strane banaka)

(000 EUR)

R.br.	Opština	Neto izloženost	Neto izloženost (%)
1.	Podgorica	139.233	65,78%
2.	Nikšić	13.590	6,42%
3.	Bar	6.038	2,85%
4.	Kotor	4.749	2,24%
5.	Budva	2.846	1,34%
6.	Bijelo Polje	2.083	0,98%
7.	Ulcinj	1.971	0,93%
8.	Berane	1.747	0,83%
9.	Rožaje	1.645	0,78%
10.	Tivat	2.044	0,97%
11.	Danilovgrad	2.501	1,18%
12.	Herceg Novi	1.125	0,53%
13.	Pljevlja	2.307	1,09%
14.	Cetinje	2.031	0,96%
15.	Žabljak	253	0,12%
16.	Plav	177	0,08%
17.	Andrijevisa	61	0,03%
18.	Kolašin	356	0,17%
19.	Mojkovac	17	0,01%
20.	Šavnik	4	0,00%
21.	Plužine	2	0,00%
22.	Ostalo*	26.876	12,70%
	UKUPNO:	211.653	100,00%

Pozicije 1-21: Krediti, minusi i kartice razvrstani po opštinama

Ostalo*: Sredstva i depoziti kod banaka, faktoring, potraživanja banke po neizmirenim akceptima, garancijama i mjenicama, vremenska razgraničenja.

(000 EUR)

R.br.	Naziv regiona	Neto izloženost	Učešće
1.	Centralni dio	157.354	74,35%
2.	Sjeverni dio	8.651	4,09%
3.	Južni dio	18.772	8,87%
4.	Ostalo*	26.876	12,70%
	UKUPNO:	211.653	100,00%

Pozicije 1-3: Krediti, minusi i kartice razvrstani po regionima

Ostalo*: Sredstva i depoziti kod banaka, faktoring, potraživanja banke po neizmirenim akceptima, garancijama i mjenicama, vremenska razgraničenja.

6.5 Podjela izloženosti prema vrsti djelatnosti ili tipovima drugih ugovornih strana, razvrstana na kategorije izloženosti, a po potrebi i detaljnije razrađenih

(Član 10.5. Odluke o javnom objelodanjivanju podataka od strane banaka)

(000 EUR)

R.br.	Djelatnost	Neto izloženost
I	Pravna lica - rezidenti	113.730
1.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4.540
2.	Vađenje rude i kamena	3.207
3.	Prerađivačka industrija	14.923
4.	Snabdijevanje električnom energijom	82
5.	Snabdijevanje vodom	791
6.	Građevinarstvo	25.488
7.	Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikla	26.167
8.	Saobraćaj i skladištenje	1.413
9.	Usluge pružanja smještaja i ishrane	6.900
10.	Informisanje i komunikacije	834
11.	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	3.363
12.	Poslovanje nekretninama	762
13.	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	3.452
14.	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1.249
15.	Državna uprava i odbrana i obavezno socijalno osiguranje	19.650
16.	Obrazovanje	81
17.	Zdravstvo i socijalna zaštita	243
18.	Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	325
19.	Ostale uslužne djelatnosti	260
II	Fizička lica - rezidenti	67.013
III	Nerezidenti	26.145
IV	Kamatna potraživanja i ispravka vrijednosti kamatnih potraživanja	4.507
V	Vremenska razgraničenja kamata i naknada i ispravka vrijednosti	256
	UKUPNO:	211.651

6.6 Podjela svih izloženosti prema preostalom dospjeću, razvrstanih prema kategorijama izloženosti, a po potrebi i detaljnije razrađenih

(Član 10.6. Odluke o javnom objelodanjivanju podataka od strane banaka)

(000 EUR)

R.b r.	Vrsta izloženosti	Depoziti po vidjenju	Do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Neto izloženo st
1.	Banke, rezidenti	263	0	0	0	0	263
2.	Banke, nerezidenti	6.791	0	0	0	0	6.791
3.	Ostale finansijske institucije, rezidenti		0	0	11	3.079	3.090
4.	Ostale finansijske institucije, nerezidenti		0	0	0	0	0
5.	Ostale depozitne institucije, rezidenti		0	0	0	0	0
6.	Ostale depozitne institucije, nerezidenti		0	0	0	0	0
7.	Privredna društva koja se bave finansijskom djelatnošću, rezidenti		0	0	0	0	0
8.	Privredna društva koja se bave finansijskom djelatnošću, nerezidenti		0	0	0	0	0
9.	Privatni fondovi, rezidenti		0	0	0	0	0
10.	Fondovi, nerezidenti		0	0	0	0	0
11.	Privredna društva u državnom vlasništvu		0	747	0	217	964
12.	Privredna društva u privatnom vlasništvu		5.259	10.643	19.143	54.432	89.477
13.	Preduzetnici		8	0	23	172	203
14.	Javne službe jedinica lokalne samouprave		0	0	0	82	82
15.	Privredna društva - nerezidenti		200	0	0	100	300
16.	Vlada Crne Gore		0	6.000	0	12.750	18.750
17.	Jedinice lokalne samouprave		0	0	0	0	0
18.	Drugi korisnici sredstava iz Budžeta Crne Gore		0	0	0	0	0
19.	Regulatorne agencije, rezidenti		0	0	0	0	0
20.	Regulatorne agencije, nerezidenti		0	0	0	0	0
21.	Državni fondovi		0	0	0	0	0
22.	Nevladine i druge neprofitne organizacije, rezidenti		0	6	3	10	19
23.	Nevladine i druge neprofitne organizacije, nerezidenti		0	0	0	0	0
24.	Fizička lica, rezidenti		3.011	1.859	3.898	57.046	65.814
25.	Fizička lica, nerezidenti		135	112	214	155	616
26.	Kreditne kartice, fizička lica, rezidenti		396	36	765	2	1.199
27.	Kreditne kartice, fizička lica, nerezidenti		4	0	2	0	6
28.	Kreditne kartice, ostali, rezidenti		0	0	0	0	0
29.	Kreditne kartice, ostali, nerezidenti		0	0	0	0	0
30.	Ostalo		900	18.493	0	0	19.393
	Ukupno:	7.054	9.913	37.896	24.059	128.045	206.967
31.	Kamatna potraživanja i ispravka vrijednosti kamatnih potraživanja	4.507					4.507
32.	Vremenska razgraničenja kamata i naknada i ispravka vrijednosti	256					256
	UKUPNO:	11.817	9.913	37.896	24.059	128.045	211.730

6.7 Iznosi za sve vrste djelatnosti koje banka odredi kao materijalno značajne, ili za sve tipove druge ugovorne strane koje banka odredi kao materijalno značajne – stanje nekvalitetne aktive i obračunatih rezervacija / ispravki vrijednosti

(Član 10.7. Odluke o javnom objelodanjivanju podataka od strane banaka)

(000 EUR)

R.b r.	Značajne privredne djelatnosti	Stanje nekvalitetne aktive-bruto izloženost	Ispravka vrijednosti	Učešće ispravke vrijednosti	Neto izloženo st
1.	Građevinarstvo	8.788	1.904	21,66%	6.884
2.	Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikla	7.215	873	12,10%	6.343
3.	Prerađivačka industrija	3.301	472	14,31%	2.828
4.	Saobraćaj i skladištenje	1.900	1.422	74,86%	478
5.	Usluge pružanja smještaja i ishrane	1.102	85	7,68%	1.018
	UKUPNO:	22.306	4.756	21,32%	17.550

Nekvalitetna aktiva: Bilansna aktiva klasifikovana u C,D i E.

U bruto izloženost uključena i naknada po kreditima koja se u BS Banke nalazi u okviru pozicije Ostala finansijska potraživanja.

6.8 Iznosi nekvalitetne aktive i dospjelih nenaplaćenih potraživanja, posebno iskazane, podijeljene na značajna geografska područja, uključujući, ako je to moguće, rezervacije/ispravke vrijednosti za svako geografsko područje

(Član 10.8. Odluke o javnom objelodanjivanju podataka od strane banaka)

(000 EUR)

R.br.	Naziv regiona	Stanje nekvalitetne aktive-bruto izloženost	Ispravka vrijednosti	Učešće ispravke vrijednosti	Neto izloženost
1.	Centralni dio	38.486	9.285	24,12%	29.201
2.	Sjeverni dio	936	581	62,01%	356
3.	Južni dio	1.155	551	47,68%	604
	UKUPNO:	40.577	10.416	25,67%	30.161

Nekvalitetna aktiva: Bilansna aktiva klasifikovana u C,D i E.

U bruto izloženost uključena i naknada po kreditima koja se u BS Banke nalazi u okviru pozicije Ostala finansijska potraživanja.

(000 EUR)

R.br.	Naziv regiona	Nedospjela potraživanja-bruto izloženost	Dospjela nenaplaćena potraživanja-bruto izloženost	Ukupna potraživanja-bruto izloženost	Ispravka vrijednosti	Učešće ispravke vrijednosti	Neto izloženost
1.	Centralni dio	140.668	27.823	168.490	9.763	5,79%	158.728
2.	Sjeverni dio	8.222	719	8.942	663	7,42%	8.279
3.	Južni dio	17.581	886	18.467	681	3,69%	17.786
4.	Ostalo*			0			26.884
	UKUPNO:	166.471	29.428	195.899	11.106	5,67%	211.677

Pozicije 1-3: Krediti, minusi i kartice razvrstani po regionima

U bruto izloženost uključena i naknada po kreditima koja se u BS Banke nalazi u okviru pozicije Ostala finansijska potraživanja.

Ostalo*: Sredstva i depoziti kod banaka, faktoring, potraživanja banke po neizmirenim akceptima, garancijama i mjenicama, vremenska razgraničenja.

6.9 Promjene u rezervacijama/ispravkama vrijednosti i rezervacija/ispravki vrijednosti za nekvalitetnu aktivnu

(Član 10.9. Odluke o javnom objelodanjivanju podataka od strane banaka)

(000 EUR)			
Opis	Početno stanje na dan 31.12.2016.	Povećanje/Smanjenje u 2017.god.	Završno stanje na dan 31.12.2017.
Ispravka za nekvalitetnu aktivnu	11.963	-1.569	10.395

7. Standardizovani pristup za ponderisanje izloženosti

(Član 11.1, 11.2, 11.3, 11.4 Odluke o javnom objelodanjivanju podataka od strane banaka)

Komitenti Banke nemaju dodjeljene kreditne rejtinge od strane priznatih eksternih rejting agencija i izvoznih kreditnih agencija, pa stoga ponderisanje potraživanja od ovih komitenata vrši se u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka.

Banka u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala izračunava potrebni kapital za kreditni rizik primjenom standardizovanog metoda.

U tabeli ispod dat je obračun ponderisane bilansne aktive (tabele PBA, PVB):

Obrazac PBA- Izvještaj o ponderisanoj bilansnoj aktivni

(000 EUR)						
	Naziv potraživanja	Bruto izloženosti	Rezervacije (veći iznos ili obračunate rezervacije ili ispravke vrij.)	Iznos izloženosti	Rizikom ponderisani iznos izlož.	Pozicija
		1	2	3=1-2	4	5
Ponder 0%						
1	Izloženost prema Evropskoj centralnoj banci			0	0	1
2	Izloženost prema centralnim vladama, centralnim bankama, administrativnim tijelima i neprofitnim društvima koja pri utvrđivanju pondera rizika imaju tretman centralne vlade za koje banka koristi rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije sa stepenom kreditnog kvaliteta 1			0	0	2
3	Izloženost prema centralnim vladama, centralnim bankama, administrativnim tijelima i neprofitnim društvima koja pri utvrđivanju pondera rizika imaju tretman centralne vlade za koje banka koristi rejting utvrđen od strane priznate izvozne kreditne agencije sa stepenom kreditnog kvaliteta 0 i 1			0	0	3
4	Izloženost prema centralnoj vladi u Crnoj Gori i CBCG	73.040	0	73.040	0	4

5	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama (član 25 Odluke o adekvatnosti kapitala) - u daljem tekstu: Odluka			0	0	5
6	Izloženost prema međunarodnim organizacijama (član 26 Odluke)			0	0	6
7	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	112.581	0	112.581	0	7
8	Zlatne poluge koje se nalaze u trezoru banke ili su deponovane na drugom mjestu kao obezbjeđenje za obaveze banke			0	0	8
9	Izloženosti koje su predmet kreditne zaštite, a za koje su ispunjeni uslovi za primjenu pondera 0% (član 102 stav 1, član 103 tačka 1, član 104 Odluke)	4.934	0	4.934	0	9
10	Dio izloženosti koji je pokriven priznatom garancijom i drugim oblicima nematerijalne kreditne zaštite za koju su ispunjeni uslovi za primjenu pondera 0% u skladu sa članom 119 Odluke	0	0	0	0	10
Ponder 10%						
1	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica za koje su ispunjeni uslovi iz člana 45, tačka 1			0	0	11
2	Izloženosti koje su predmet kreditne zaštite, a za koje su ispunjeni uslovi za primjenu pondera 10% (član 102 stav 2, član 103 tačka 2 Odluke)			0	0	12
Ponder 20%						
1	Izloženost prema centralnim vladama, centralnim bankama, administrativnim tijelima i neprofitnim društvima koja pri utvrđivanju pondera rizika imaju tretman centralne vlade za koje banka koristi rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije sa stepenom kreditnog kvaliteta 2			0	0	13
2	Izloženost prema centralnim vladama, centralnim bankama, administrativnim tijelima i neprofitnim društvima koja pri utvrđivanju pondera rizika imaju tretman centralne vlade za koje banka koristi rejting utvrđen od strane priznate izvozne kreditne agencije sa stepenom kreditnog kvaliteta 2			0	0	14
3	Izloženost prema institucijama, jedinicama regionalne ili lokalne samouprave, (član 22 Odluke) administrativnim tijelima i neprofitnim društvima (član 24, stav 1, tačka 2 Odluke), multilateralnim razvojnim bankama (član 25 stav 2 Odluke), za koje banka koristi rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije, sa izvornim ili preostalim rokom dospjeća dužim od tri mjeseca, sa stepenom kreditnog kvaliteta 1	804	0	804	161	15
4	Izloženost prema institucijama, jedinicama regionalne ili lokalne samouprave, (član 22 Odluke) administrativnim tijelima i neprofitnim društvima (član 24, stav 1, tačka 2 Odluke), multilateralnim razvojnim bankama (član 25 stav 2 Odluke), za koje banka koristi rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije, sa izvornim ili preostalim rokom dospjeća do tri mjeseca, sa stepenom kreditnog kvaliteta 1,2 ili 3	5.986	0	5.986	1.197	16
5	Izloženost prema institucijama, jedinicama regionalne ili lokalne samouprave, (član 22 Odluke) administrativnim tijelima i neprofitnim društvima (član 24, stav 1, tačka 2 Odluke), multilateralnim razvojnim bankama (član 25 stav 2 Odluke), za koje banka ne koristi rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije, sa izvornim ili preostalim rokom dospjeća do tri mjeseca (ili ponder rizika koji se dodjeljuje izloženostima prema centralnoj vladi u kojoj je sjedište te institucije, ukoliko je veći)	55	1	55	11	17
6	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica za koje su ispunjeni uslovi iz člana 45, tačka 2			0	0	18
7	Izloženost prema privrednim društvima za koje banka koristi kreditni rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije sa stepenom kreditnog kvaliteta 1			0	0	19
8	Kratkoročne izloženosti prema institucijama i privrednim društvima za koje postoji kreditni rejting (kratkoročni rejting emitetna) dodijeljen od strane priznate eksterne institucije, sa stepenom kreditnog kvaliteta 1 (član 51 Odluke)			0	0	20

9	Izloženosti u vidu udjela u kapitalu investicionih fondova za koje banka koristi rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije, sa stepenom kreditnog kvaliteta 1 (član 52 Odluke)			0	0	21
10	Izloženosti pozicija u sekjuritizaciji sa stepenom kreditnog kvaliteta 1 (član 154 Odluke)			0	0	22
11	Gotovina na putu	0	0	0	0	23
12	Dio izloženosti koji je obezbijeđen do visine tržišne vrijednosti priznatog kolaterala ukoliko su ispunjeni uslovi iz člana 101 za primjenu pondera 20%			0	0	24
13	Dio izloženosti koji je pokriven priznom garancijom i drugim oblicima nematerijalne kreditne zaštite za koju su ispunjeni uslovi za primjenu pondera 20% u skladu sa članom 119 Odluke	0	0	0	0	25
Ponder 35%						
1	Izloženosti obezbijeđene stambenim nepokretnostima za koje su ispunjeni uslovi iz člana 37 Odluke	20.287	471	19.816	6.936	26
2	Izloženost banke nastala po osnovu ugovora o lizingu čiji je predmet stambena nepokretnost ukoliko su ispunjeni uslovi iz člana 37 stav 2 Odluke			0	0	27
Ponder 50%						
1	Izloženost prema centralnim vladama, centralnim bankama, administrativnim tijelima i neprofitnim društvima koja pri utvrđivanju pondera rizika imaju tretman centralne vlade za koje banka koristi rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije sa stepenom kreditnog kvaliteta 3			0	0	28
2	Izloženost prema centralnim vladama, centralnim bankama, administrativnim tijelima i neprofitnim društvima koja pri utvrđivanju pondera rizika imaju tretman centralne vlade za koje banka koristi rejting utvrđen od strane priznate izvozne kreditne agencije sa stepenom kreditnog kvaliteta 3			0	0	29
3	Izloženost prema institucijama, jedinicama regionalne ili lokalne samouprave, (član 22 Odluke) administrativnim tijelima i neprofitnim društvima (član 24, stav 1, tačka 2 Odluke), multilateralnim razvojnim bankama (član 25 stav 2 Odluke), za koje banka koristi rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije, sa izvornim ili preostalim rokom dospjeća dužim od tri mjeseca, sa stepenom kreditnog kvaliteta 2 ili 3			0	0	30
4	Izloženost prema institucijama, jedinicama regionalne ili lokalne samouprave, (član 22 Odluke) administrativnim tijelima i neprofitnim društvima (član 24, stav 1, tačka 2 Odluke), multilateralnim razvojnim bankama (član 25 stav 2 Odluke), za koje banka koristi rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije, sa izvornim ili preostalim rokom dospjeća do tri mjeseca, sa stepenom kreditnog kvaliteta 4 ili 5	1	0	1	0	31
5	Izloženost prema institucijama, jedinicama regionalne ili lokalne samouprave, (član 22 Odluke) administrativnim tijelima i neprofitnim društvima (član 24, stav 1, tačka 2 Odluke), multilateralnim razvojnim bankama (član 25 stav 2 Odluke), za koje banka ne koristi rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije, sa izvornim ili preostalim rokom dospjeća dužim od tri mjeseca (ili ponder rizika koji se dodjeljuje izloženostima prema centralnoj vladi u kojoj je sjedište te institucije, ukoliko je veći)	4.338	95	4.242	2.121	32
6	Izloženost prema privrednim društvima za koje banka koristi kreditni rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije sa stepenom kreditnog kvaliteta 2			0	0	33
7	Izloženosti obezbijeđene hipotekom ili fiducijom na poslovnoj nepokretnosti u Crnoj Gori do 50% tržišne vrijednosti nepokretnosti (član 38 stav 1 tačka 1 Odluke)	20.596	242	20.354	10.177	34
8	Izloženost banke nastala po osnovu ugovora o lizingu čiji je predmet poslovna nepokretnost do 50% tržišne vrijednosti nepokretnosti ukoliko su ispunjeni uslovi iz člana 38 stav 3 Odluke			0	0	35

9	Izloženosti ili djelovi dospjele a nenaplaćene izloženosti (duže od 90 dana) koji su obezbijedeni nepokretnostima iz člana 35 stav1 tačka 1i 2Odluke, za koje su ispunjeni uslovi iz člana 42 stav 4	10.205	9.285	920	460	36
10	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica za koje su ispunjeni uslovi iz člana 45, tačka 3			0	0	37
11	Kratkoročne izloženosti prema institucijama za koje postoji kreditni rejting (kratkoročni rejting emitetna) dodijeljen od strane priznate eksterne institucije, sa stepenom kreditnog kvaliteta 2(član 51 Odluke)			0	0	38
12	Kratkoročne izloženosti prema privrednim društvima za koje postoji kreditni rejting (kratkoročni rejting emitetna) dodijeljen od strane priznate eksterne institucije, sa stepenom kreditnog kvaliteta 2(član 51 Odluke)			0	0	39
13	Izloženosti koje su u potpunosti obezbijedene hipotekom ili fiducijom nad poslovnim nepokretnostima na teritoriji zemalja članica EU (djelu izloženosti utvrđenom u skladu sa članom 39 Odluke)			0	0	40
14	Izloženosti u vidu udjela u kapitalu investicionih fondova za koje banka koristi rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije, sa stepenom kreditnog kvaliteta 2 (član 52 Odluke)			0	0	41
15	Izloženosti pozicija u sekuritizaciji sa stepenom kreditnog kvaliteta 2 (član 154 Odluke)			0	0	42
16	Dio izloženosti koji je obezbijeden do visine tržišne vrijednosti priznatog kolaterala ukoliko su ispunjeni uslovi iz člana 101 za primjenu pondera 50%			0	0	43
17	Dio izloženosti koji je pokriven priznatom garancijom i drugim oblicima nematerijalne kreditne zaštite za koju su ispunjeni uslovi za primjenu pondera 50% u skladu sa članom 119 Odluke	3.330	148	3.182	1.591	44
Ponder 75%						
1	Izloženost prema fizičkim licima, malim i srednjim preduzećima (ukoliko su ispunjeni uslovi iz člana 34 Odluke)	46.519	3.142	43.377	32.533	45
Ponder 100%						
1	Izloženost prema centralnim vladama, centralnim bankama, administrativnim tijelima i neprofitnim društvima koja pri utvrđivanju pondera rizika imaju tretman centralne vlade za koje banka koristi rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije sa stepenom kreditnog kvaliteta 4 i 5			0	0	46
2	Izloženost prema centralnim vladama, centralnim bankama, administrativnim tijelima i neprofitnim društvima koja pri utvrđivanju pondera rizika imaju tretman centralne vlade za koje banka koristi rejting utvrđen od strane priznate izvozne kreditne agencije sa stepenom kreditnog kvaliteta 4,5 i 6			0	0	47
3	Izloženost prema centralnim vladama, centralnim bankama, za koje banka ne koristi kreditni rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije ili izvozne kreditne agencije			0	0	48
4	Izloženost prema javnim državnim tijelima iz člana 24 stav 2Odluke			0	0	49
5	Izloženost prema institucijama, jedinicama regionalne ili lokalne samouprave, (član 22 Odluke) administrativnim tijelima i neprofitnim društvima (član 24, stav 1, tačka 2 Odluke), multilateralnim razvojnim bankama (član 25 stav 2 Odluke), za koje banka koristi rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije, sa izvornim ili preostalim rokom dospeljeća dužim od tri mjeseca, sa stepenom kreditnog kvaliteta 4 ili 5			0	0	50
6	Učešće banke u kapitalu ili ulaganje u druge elemente sopstvenih sredstava druge kreditne institucije ukoliko ne predstavlja odbitnu stavku sopstvenih sredstava (član 31 Odluke)			0	0	51
7	Izloženost prema privrednim društvima za koje banka koristi kreditni rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije sa stepenom kreditnog kvaliteta 3 ili 4			0	0	52

8	Izloženost prema privrednim društvima za koje ne koristi rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije pod uslovima iz člana 32 stav 2 Odluke			0	0	53
9	Izloženosti obezbijeđene hipotekom ili fiducijom na poslovnoj nepokretnosti u Crnoj Gori koja prelazi 50% tržišne vrijednosti nepokretnosti (član 38 stav 1 tačka 2 Odluke)	6.689	487	6.203	6.203	54
10	Izloženost banke nastala po osnovu ugovora o lizingu čiji je predmet poslovna nepokretnost koja prelazi 50% tržišne vrijednosti nepokretnosti ukoliko su ispunjeni uslovi iz člana 38 stav 3 Odluke			0	0	55
11	Ostale izloženosti obezbijeđene nepokretnostima (koje ne ispunjavaju uslove za razvrstavanje u neku od kategorija iz člana 35, stava 1, tačka 1 i 2)	23.278	792	22.486	22.486	56
12	Izloženosti ili djelovi dospjele a nenaplaćene izloženosti (duže od 90 dana) koji nijesu obezbijeđeni kolateralom, ukoliko izdvojene rezerve za potencijalne kreditne gubitke prelaze 20% neobezbijeđenog dijela ukupne izloženosti	12.942	12.395	546	546	57
13	Izloženosti ili djelovi dospjele a nenaplaćene izloženosti (duže od 90 dana) koji su obezbijeđeni nepokretnostima iz člana 35 stav1 tačka 1 i 2 Odluke umanjanim za rezervacije za potencijalne gubitke(član 42 stav 3 Odluke)	552	39	513	513	58
14	Izloženosti u obliku pokrivenih obezbnica za koje su ispunjeni uslovi iz člana 45, tačka 4			0	0	59
15	Kratkoročne izloženosti prema institucijama za koje postoji kreditni rejting (kratkoročni rejting emitetna) dodijeljen od strane priznate eksterne institucije, sa stepenom kreditnog kvaliteta 3 (član 51 Odluke)			0	0	60
16	Kratkoročne izloženosti prema privrednim društvima za koje postoji kreditni rejting (kratkoročni rejting emitetna) dodijeljen od strane priznate eksterne institucije, sa stepenom kreditnog kvaliteta 3 (član 51 Odluke)			0	0	61
17	Izloženosti u vidu udjela u kapitalu investicionih fondova za koje banka koristi rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije, sa stepenom kreditnog kvaliteta 3 ili 4 (član 52 Odluke)			0	0	62
18	Izloženosti u vidu udjela u kapitalu investicionih fondova za koje banka ne koristi rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije (član 52 stav1 tačka 2 Odluke)			0	0	63
19	učešće u kapitalu drugih pravnih lica pravnih lica i ostalim kapitalnim ulaganjima, isključujući ulaganja koja predstavljaju odbitnu stavku pri izračunavanju sopstvenih sredstava banke(član 58 Odluke)	7.893	1.176	6.716	6.716	64
20	Materijalna imovina (zemljište, zgrade, oprema, avansi za materijalnu imovinu i materijalnu imovinu u pripremi (Član 62 Odluke)	49.717	0	49.717	49.717	65
21	Izloženosti za koje drugim odredbama ove odluke nije propisan način primjene pondera rizika član 63 Odluke)	47.240	10.759	36.481	36.481	66
22	Izloženosti pozicija u sekuritizaciji sa stepenom kreditnog kvaliteta 3(član 154 Odluke)			0	0	67
23	Dio izloženosti koji je obezbijeđen do visine tržišne vrijednosti priznatog kolaterala ukoliko su ispunjeni uslovi iz člana 101 za primjenu pondera 100%			0	0	68
24	Dio izloženosti koji je pokriven priznatom garancijom i drugim oblicima nematerijalne kreditne zaštite za koju su ispunjeni uslovi za primjenu pondera 100% u skladu sa članom 119 Odluke			0	0	69
Ponder 150%						
1	Izloženost prema centralnim vladama, centralnim bankama, administrativnim tijelima i neprofitnim društvima koja pri utvrđivanju pondera rizika imaju tretman centralne vlade za koje banka koristi rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije sa stepenom kreditnog kvaliteta 6			0	0	70
2	Izloženost prema centralnim vladama, centralnim bankama, administrativnim tijelima i neprofitnim društvima koja pri utvrđivanju pondera rizika imaju tretman centralne vlade za koje banka koristi rejting utvrđen od strane priznate izvozne kreditne agencije sa stepenom kreditnog kvaliteta 7			0	0	71

3	Izloženost prema institucijama, jedinicama regionalne ili lokalne samouprave, (član 22 Odluke) za koje banka koristi rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije, sa izvornim ili preostalim rokom dospjeća dužim od tri mjeseca, sa stepenom kreditnog kvaliteta 6				0	0	72
4	Izloženost prema administrativnim tijelima i neprofitnim društvima (član 24, stav 1, tačka 2 Odluke), multilateralnim razvojnim bankama (član 25 stav 2 Odluke), za koje banka koristi rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije, sa izvornim ili preostalim rokom dospjeća dužim od tri mjeseca, sa stepenom kreditnog kvaliteta 6				0	0	73
5	Izloženost prema institucijama, jedinicama regionalne ili lokalne samouprave, (član 22 Odluke) za koje banka koristi rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije, sa izvornim ili preostalim rokom dospjeća do tri mjeseca, sa stepenom kreditnog kvaliteta 6				0	0	74
6	Izloženost prema administrativnim tijelima i neprofitnim društvima (član 24, stav 1, tačka 2 Odluke), multilateralnim razvojnim bankama (član 25 stav 2 Odluke), za koje banka koristi rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije, sa izvornim ili preostalim rokom dospjeća do tri mjeseca, sa stepenom kreditnog kvaliteta 6				0	0	75
7	Izloženost prema privrednim društvima za koje banka koristi kreditni rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije sa stepenom kreditnog kvaliteta 5 ili 6				0	0	76
8	Izloženosti ili djelovi dospjele a nenaplaćene izloženosti (duže od 90 dana) koji nijesu obezbijeđeni kolateralom, ukoliko izdvojene rezervacije za potencijalne kreditne gubitke ne prelaze 20% neobezbijeđenog dijela ukupne izloženosti	780	55	725	1.088		77
9	Visokorizične izloženosti u skladu sa članom 43 i 44 Odluke				0	0	78
10	Kratkoročne izloženosti prema institucijama za koje postoji kreditni rejting (kratkoročni rejting emitetna) dodijeljen od strane priznate eksterne institucije, sa stepenom kreditnog kvaliteta 4,5, ili 6 (član 51 Odluke)				0	0	79
11	Kratkoročne izloženosti prema privrednim društvima za koje postoji kreditni rejting (kratkoročni rejting emitetna) dodijeljen od strane priznate eksterne institucije, sa stepenom kreditnog kvaliteta 4,5, ili 6 (član 51 Odluke)				0	0	80
12	Izloženosti u vidu udjela u kapitalu investicionih fondova za koje banka koristi rejting utvrđen od strane priznate eksterne institucije, sa stepenom kreditnog kvaliteta 5 ili 6 (član 52 Odluke)				0	0	81
13	Izloženosti po osnovu ulaganaja u otvorene investicione fondove povezanih sa visokim rizikom (član 52, stav 2 Odluke)				0	0	82
Ponder 350%							
1	Izloženosti pozicija u sekjuritizaciji sa stepenom kreditnog kvaliteta 4 (član 154 Odluke)				0	0	83
UKUPNO PONDERISANA BILANSNA AKTIVA		451.765	39.087	412.679	178.937	84	